

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

STRUKOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	15
--	----

II. Gramatika:

	17
--	----

III. Stručni vokabular i civilizacija:

	18
--	----

Ukupni broj bodova:

	50
--	----

Članovi županijskog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

16. veljače 2024.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

Prema: Hildegard iz Bingena, sv., Physica I, CLXXX

O korisnosti mlijeka u različita godišnja doba i načinu kako ga trebaju koristiti bolesni ljudi.

De lacte

Lac vaccarum et caprarum et ovium in hieme salvius est quam in aestate, quia varietas succorum in hieme in se non accipit, sicut in aestate facit. Qui autem in aestate lac bibunt, si sani sunt, eos aliquantum¹ lac laedet; si autem infirmi et debiles sunt, modice bibant. Si tamen infirmi homines lac in hieme bibere volunt, accipiant urticam et eam exsiccent et in lac ponant et bibant. Mali succi, qui in lacte sunt, ad hunc modum removentur².

¹ **aliquantum, adv.** – donekle, nešto malo

² **removeo, 2. movi, motum** – ukloniti, odstraniti

max 15

[illegible]

II. GRAMATIKA

Odaberi jedan točan odgovor tako da zaokružiš slovo ispred točnog odgovora.

1. Promijeni broj imenicama u izrazu **varietas succorum**.

- a) **varietatem succum**
- b) **varietates succos**
- c) **varietati succo**
- d) **varietates succi**

	max 1
--	-------

2. Promijeni broj sintagmi **infirmi homines**.

- a) **infirmorum hominum**
- b) **infirmus homo**
- c) **infirmum hominem**
- d) **infirmi hominis**

	max 1
--	-------

3. Glagolskom obliku **extrahit** promijeni broj i stanje:

- a) **extrahantur**
- b) **extrahentur**
- c) **extrahuntur**
- d) **extraherentur**

	max 1
--	-------

4. Sintagma **eam urticam** u dativu jednine glasi:

	max 1
--	-------

5. Dopuni tablicu ostalim stupnjevima pridjeva iz teksta (zadrži isti rod, broj i padež)

pozitiv	komparativ	superlativ
mali (succ)		
	salvius (lac)	

	max 4
--	-------

6. Napiši tražene oblike glagola. Zadrži isto lice i broj.

- a) **facit** _____ (indikativ perfekta aktiva)
 b) **accipiant** _____ (indikativ perfekta pasiva)
 c) **sunt** _____ (konjunktiv prezenta)

	max 3
--	-------

7. Dopuni niz.

volumus, vultis _____

	max 1
--	-------

8. U rečenicu umetni gerund glagola **bibere**.

Lac vaccarum in hieme bonum et sanum est ad _____.

	max 1
--	-------

9. Imenici **lac** pridruži particip prezenta glagola **bibo**, 3.

lac _____

	max 1
--	-------

10. Napiši antonim riječi **sanus** _____

	max 1
--	-------

11. Tradicionalnim izgovorom riječ **exsiccent** izgovaramo:

	max 1
--	-------

12. Na kojem se slogu od kraja nalazi naglasak podcrtane riječi?

Lac vaccarum et caprarum et ovium ...

- a) prvom slogu od kraja
- b) drugom slogu od kraja
- c) trećem slogu od kraja

	max 1
--	-------

	max 17
--	--------

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

Uputa: odaberi jedan točan odgovor od ponuđenih.

1. Izbaci uljeza.

- a) **dorsum pedis** b) **crus** c) **planta** d) **digiti**

	max 1
--	-------

2. Izbaci uljeza.

- a) **bracchium** b) **cubitum** c) **manus** d) **genu**

	max 1
--	-------

3. Imenicama pridruži pridjeve u zagradama.

In mandibula habemus sex dentes _____ (molaris, e),
duos dentes _____ (caninus, 3)

	max 2
--	-------

4. Spoji slovom latinske nazive kostiju s prijevodom na hrvatski jezik:

- a) **os temporale** _____ čeona kost
b) **os palatinum** _____ sljepoočna kost
c) **madibula** _____ donja čeljust
d) **os frontale** _____ nepčana kost

	max 4
--	--------------

5. Prevedi izraze:

- a) **sub cutem** _____
b) **intra arterias** _____
c) **na usta** _____
d) **u mišiće** _____

	max 4
--	--------------

6. Zaokruži TOČNO ili NETOČNO:

- a) Mjesec Maius dobio je naziv po božici lova. **T / N**
b) Higija je kći boga Eskulapa. **T / N**
c) Životinja koja se prikazuje uz Eskulapa je sova. **T / N**
d) Cezar je ubijen na martovske Ide. **T / N**

	max 4
--	--------------

7. Dopuni izreku: Medicamentorum _____ plenissimae sunt terrae.

	max 1
--	--------------

8. Dopuni izreku: Maximum remedium irae _____ est.

	max 1
--	--------------

	max 18
--	---------------

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD

Lac vaccarum et caprarum et ovium	Mlijeko krava, koza i ovaca	1
in hieme salvius est quam in aestate,	zdravije je zimi nego ljeti	1
quia tunc varietas succorum in hieme	jer tada u zimi raznolikost sokova	1
in se non accipit,	u sebe ne prima	1
sicut in aestate facit.	kao što čini ljeti.	1
Qui autem in aestate lac bibunt,	Oni (koji) ljeti piju mlijeko,	1
si sani sunt,	ako su zdravi,	1
eos aliquantum lac laedet;	njima će nešto malo mlijeko škoditi (njih će oštetiti)	1
si autem infirmi et debiles sunt,	ako su pak slabi i nejaki,	1
modice bibant.	neka piju umjereno.	1
Si tamen infirmi homines lac in hieme bibere volunt,	Ako pak slabi (nejaki) ljudi žele zimi piti mlijeko,	1
accipiant urticam et eam exsiccent	neka uzmu (prime) koprivu i nju neka osuše (isuše)	1
et in lac ponant et bibant.	i neka stave u mlijeko i (neka) piju.	1
Mali succi, qui in lacte sunt,	Loši sokovi koji su u mlijeku	1
ad hunc modum remonentur.	na ovaj način bivaju uklonjeni (uklanjaju se).	1

Prijevod: 15

II. GRAMATIKA

1. d) varietates succi 2. b) infirmus homo 3. c) extrahuntur 4. ei urticae 4
5. peiores, pessimi, salvum, salvissimum 4
6. a) fecit b) accepti sunt c) sint 7. volunt 4
8. bibendum 9. bibens 10. aeger, aegrotus 11. eksikcent 4
12. c) na trećem slogu od kraja 1

Gramatika: 17

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. b) crus 2. d) genu 3. molaes, caninos 4
4. d_ čeona kost, a_ sljepoočna kost, c_donja čeljust, b_nepčana kost 4
5. a) pod kožu b) u arterije c) per os d) intra musculos 4
6. a) N b) T c) N d) T 4
7. salutarium 8. mora 2

Stručni vokabular i civilizacija: 18

Ukupno: 50